
KADIN YOKSULLUĞUYLA MÜCADELEDE MİKRO KREDİNİN ETKİSİ VE NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ¹⁸²

Filiz KUTLUAY TUTAR¹⁸³, CEMİLE ALPAŞLAN¹⁸⁴

Öz

Bu çalışmada, Niğde ilinde mikro kredi sisteminin işleyişi ve mikro kredi sisteminin kadınlar üzerindeki sosyal ve ekonomik etkileri incelenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla Niğde Grameen Bankası Mikrofinans şubesi ile iş birliği yapılarak mikro kredi kullanan 110 kadın katılımcı ile birebir görüşülüp çoktan seçmeli anket uygulaması yapılmıştır. Bu görüşmelerde, Niğde'de mikro kredi kullanan kadınların sosyo-demografik profilleri, mikro kredi kullanma amaçları, mikro kredi ile ne tür işler yaptıkları, mikro kredinin gelir düzeylerinde ve sosyal hayatlarında bir değişime yol açıp açmadığı, mikro kredinin istihdama katkı sağlayıp sağlamadığı, mikro kredi uygulamasında ne tür sorunlarla karşılaştıkları ve karşılaşılan sorunların çözümü için neler önerdikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Araştırma sonucunda, Niğde'de mikro kredi kullanan kadınların mikro kredi uygulamasından memnun oldukları ve mikro kredinin ekonomik yaşantılarına önemli katkılar sağlamasına karşın verilen kredi miktarının yetersiz olması, üretilen ürünlerin pazarlanma sorunuyla karşı karşıya kalmaları ve uzun vadede refah artışının olmaması gibi bir takım sorunlarla karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Kadın Yoksulluğu, Mikro Kredi, Niğde.

---

¹⁸²Bu çalışma "Mikro Kredinin Kadın Yoksulluğunu Azaltmadaki Rolü: Niğde Örneği" Konulu Niğde Üniversitesi SBE İktisat Anabilim Dalında Yapılan Yüksek Lisans Tezinden Türetilmiştir.

¹⁸³ Yrd. Doç. Dr., Niğde Üniversitesi, İİBF, Niğde, flztutar@hotmail.com

¹⁸⁴ Bilim Uzmanı, Niğde, cemilealpaslan@hotmail.com

EFFECT OF MICRO CREDIT IN THE FIGHT AGAINST WOMEN POVERTY AND THE CASE OF NIGDE

Filiz KUTLUAY TUTAR, Cemile ALPASLAN

Abstract

In this study, it was tried to investigate the functioning of micro credit system in province Nigde and its social and economic effects on women. For that purpose, 110 women participants having used micro credit by cooperating with the Branch of Microcredit of Grameen Bank in Nigde were interviewed in person and a multiple choice survey was carried out with them. In these interviews, it was intended for presenting socio-demographic profiles of women having used micro credit in Nigde, what kind of job they conducted through micro credit, whether micro credit caused a change in their income level and social life, whether it contributed to employment, what sort of problems they encountered in the implementation of micro credit and what they offered for the solution of encountered problems.

It was reached the end of the survey that women having used micro credits in Nigde were contented with the system in a considerable extent and they encountered a number of problems such as insufficiency of given credit, marketing problems despite micro credit had considerable contributions to their economic and social life.

Keywords: Poverty, Womens Poverty, Microcredit, Nigde.

Giriş

Yoksulluk, küresel düzlemde en çok tartışılan ve çözüm yolları aranan en önemli sorunlardan biridir. İçerisinde insan ögesini barındıran bir kavram olan yoksulluk; insanların temel ihtiyaçlarını karşılayacak minimum yaşam standartlarına sahip olmamasını ifade etmektedir. Özellikle yoksulluk, iş gücüne ekonomik ve sosyal anlamda yeteri kadar katılamayan kadınları önemli ölçüde etkilemektedir. Nüfusun öteki yarısını oluşturan kadınları, ekonomik, sosyal ve politik alanın dışına iterek ekonomik kalkınmanın olmayacağı inancı ile hazırlanan bu çalışmada; ana eksenimiz, özellikle kadın yoksulluğu ile mücadele stratejisi olarak mikro kredinin uygulaması, spesifik olarak da Niğde ilinde mikro kredi uygulamasının kadın yoksulluğu üzerindeki olası etkilerinin araştırılmasıdır.

Yoksulluk ve Kadına Yansması

“Yoksulluğun kadınlaşması” kavramı, ilk olarak 1978 yılında Diane Pearce tarafından kullanılmıştır. Pearce (1978), bu kavramı o yıllarda Amerika’da yoksulların 2/3’ünü kadınların oluşturmasına ve zaman içinde kadınların işgücüne katılım oranındaki artışa rağmen 1950-1970 arasında kadınların ekonomik konumlarının giderek kötüleşmesine dikkat çekmek üzere kullanmıştır. Pearce’dan sonra yapılan birçok çalışma da yoksul kadınların sayısının yoksul erkeklerin sayısının oldukça üzerinde olmasının yanı sıra, yoksulluğun kadınlar ve erkekler tarafından farklı biçimlerde tecrübe edildiğini de ortaya koymuştur. 1995’te 4. Dünya Kadın Konferansı Eylem Planı’nda da “Yoksulluğun Kadınlaşması” ifadesi yer almıştır (Ünlütürk Ulutaş, 2009, s. 25).

Burnham (1985) ise yoksulluğun kadınsallaşması tezinin dört kör noktası olduğunu şöyle ifade etmektedir: Bu tezde, yoksulluğun birincil belirleyeni olarak sınıf yerine, toplumsal cinsiyet kavramıyla hatalı bir tespit yapılmıştır. İkincisi, bu tez kadınlar arasındaki sınıfsal farkı görünmez kılmıştır. Üçüncüsü, kadınlar arasındaki ırksal farklılıkları ihmal etmektedir. Dördüncüsü, yoksulluğu, siyah erkekler arasında dışlamaktadır. Yoksulluğu belirleyen faktörün toplumsal cinsiyet olması, yoksulluğun sınıfsal, etnik ve ırksal boyutunu analiz dışına çıkarmaktadır. Yoksulluğun kadınsallaşması tezi, kadınlar arasındaki sınıfsal farklılıkları ve kadınlar ile erkekler arasındaki sınıfsal, ırksal ve etnik temelli ortak dayanışma ilişkilerini ihmal ettiği için yoksulluk durumunu politik ve ampirik açıdan yanlış bir şekilde sunmaktadır (Dinçoflaz, 2010, s. 62).

Kadının Yoksulluğunun Nedenleri

Yoksulluğun hem erkekleri hem de kadınları kapsamakla birlikte yoksulluk çoğunlukla kadın ve çocukları kapsamaktadır. Bu sebepten ötürü kadın yoksulluğunun nedenleri de normal yoksulluğun nedenlerinden farklıdır. Kadın yoksulluğunun nedenleri kısaca şu şekilde ifade edilebilir:

Kadının Aile İçerisindeki Konumu: Kadınlar her ne kadar istihdam içerisinde yer alsalar da evdeki sorumluluklarının fazlalığı ve annelik rolleri nedeniyle özellikle yönetim kademelerinde yer alamamaktadırlar. Bu konularda destekleyici koşullar da yeterli değildir. Ayrıca kadınlarımızın çoğunluğu sosyal güvenceden yoksun ve finansal kaynaklara ulaşmamakta, ellerine para geçmemekte ve ölçülebilir bir geliri bulunmamaktadır. Ayrıca ailede kazanılan para üzerinde söz sahibi olamamaktadırlar. Kente göç ve kadınların kentte istihdam olanaklarından yoksun olması veya kayıt dışı ekonomide dâhil olması da önemli bir sorundur (Özdemir, 2009, s. 15).

Eğitim: Sadece kadınlarda değil erkek nüfusunda da hatırı sayılır sayıda eğitim eksikliğinden kaynaklanan yoksulluk görülmektedir. Bu sorunun yaşanmasında piyasanın talep ettiği niteliklerin bireylere aktarılmaması etkili olmuştur. Bununla birlikte son yıllarda ülkemizde ve dünyada özellikle kız çocuklarının eğitilmesi ve onların ekonomik hayata katılmaları için birçok proje ve çalışmaların yapılması hızlandırılmıştır. Eğitim anlamında kadınların bu imkânlardan yeterince yararlandırılmamaları, yoksulluğun kadınlaşmasını arttırmakta hatta kalıcılaştırmaktadır. Yeterli eğitim olanaklarından yararlanamayan kadınlar çoğunlukla nitelik gerektirmeyen, sosyal güvencesiz ve düşük ücretli işlerde ve enformel sektörlerde çalışmak zorunda kalmaktadır. Dolayısıyla yoksulluk hızla ve kalıcı şekilde kadınlaşmaktadır (Topgül, 2013, s. 292).

Eşitsiz Kaynak Dağılımı: UNPAC (2014)'te yer alan Eşitsiz Kaynak Dağılımı ilkesinde Birleşmiş Milletlere göre kadınlar dünyada çalışanların 2/3'ü olmasına karşılık dünya gelirinin yalnız % 5'ine ve dünyanın taşınmaz mülkünün %1'inden daha azına sahiptir. Kadınlar çoğu kez, kendilerinin yoksulluktan kurtarmaya yardımcı olacak kaynaklardan yoksundur. Bu sermaye, toprak ve borçlanma olanakları içermektedir

Yeterli Ölçüde Yasalarla Korunmaması: Kanun önünde yoksulluğun azaltılması yönelik kaynaklara yeterli düzeyde erişemeyenler içinde kadınların ve kız çocuklarının oranı dikkat çekecek bir şekilde yüksektir. Kadınların karar mekanizmalarına katılamaması ile kamusal kaynaklardan ve hizmetlerden eşit pay alamamaları arasında da doğrudan bir ilişki vardır.

Yönetici ve karar verici mercilerin çoğunlukla erkeklerden oluşması, kaynak tahsisinin ve kamu politikalarının cinsiyet körü olmasına yol açmaktadır (Ünlütürk Ulutaş, 2009, s. 31).

Sosyal Dışlanma: UNPAC’ ta yer alan sosyal dışlanma ilkesine göre yoksulluk ve sosyal dışlanma her zaman el ele gider. Yoksulluk içinde kadınlar genellikle toplumsal, sosyal ve siyasal faaliyetlere katılmaya göze alamaz. Ek olarak, yoksulluk, daha fazla yoksulluk kadınların sosyal dışlanma eğilimi güçlendirip kişinin kendine güveni üzerinde olumsuz bir etki yaratır. Bu nedenle, sosyal dışlanma sonuçları sadece yoksul kadınların refahını etkileyen değil, ama aynı zamanda onların yoksulluktan kendi yolunu çizme umudu azalır (Legislative ve Council Secretariat, 2007, s. 4).

Türkiye’de Kadın Yoksulluğu

Türkiye’de nüfusun yarısına yakın bir kısmının kadın olması, kadın kaynaklarının iş gücü olarak etkin kullanımı kalkınma hedefleri bakımından önem arz etmektedir. Öte yandan kadınların, işgücü olmasının dışında toplumda başka fonksiyonları da vardır. Çocuk yetiştirmede üstlendiği aktif rolün de kalkınma bakımından çok önemli olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla Türkiye’de kadın kalkınma hedefleri doğrultusunda ekonomik konumu oldukça önemlidir (Şimşek, 2008, s. 52).

Türkiye’de Kadın Yoksulluğu İle Mücadele Yolları

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de kadın yoksulluğunu en aza indirmek amacıyla çeşitli araçlar kullanılmaktadır. Bu araçlar Aile ve Sosyal politikalar Bakanlığı, çeşitli sivil toplum kuruluşları tarafından desteklenmektedir. Türkiye’de Kadın Yoksulluğu İle Mücadele Yollarının bazıları aşağıda verilmiştir:

Şartlı Eğitim Yardımı ve Şartlı Sağlık Yardımı: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü (SYGM) tarafından yoksul ailelerin eğitim çağındaki çocuklarının eğitimlerine devam etmelerini, 0-6 yaş grubundaki çocuklarının sağlık kontrollerini tamamlamalarını, ayrıca anne adaylarının düzenli olarak kontrollerini yaptırarak hastanede doğum yapmalarını teşvik etmek amacıyla “Şartlı Eğitim Yardımı” ve “Şartlı Sağlık Yardımı” programları uygulanmaktadır (BKSGM, 2012).

Gelir Getirici Proje Destekleri: Sosyo-ekonomik yoksunluk içinde bulunan vatandaşlarımızın toplumsal ihtiyaçları karşılanarak topluma entegre olmaları ve ekonomide aktif üretken duruma geçerek, sürdürülebilir gelire

ulaşmaları amacıyla, kentsel alanda iş kurmaya yönelik, kırsal alanda yöre şartlarına uygun, sürdürülebilir faaliyetlere yönelik gelir getirici proje desteklerine önem verilmektedir. Gelir getirici projeler için kırsal ve kentsel konularda kişi başına en fazla 15.000 TL destek sağlanmaktadır. Gelir getirici projelerde geri dönüşler ilk iki yıl ödemesiz, sonraki altı yıl altı eşit taksit şeklinde sekiz yıl faizsiz olarak uygulanmaktadır (Esenler Belediyesi Kadın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, 2014).

Sosyal Yardım Sisteminin İstihdam İle Bağlantısının Kurulması ve Etkinleştirilmesi Eylem Planı: Ülkemizde yürütülmekte olan sosyal yardım programları ile istihdam arasında bağlantı kurulması amacıyla kurumlar arası işbirliği çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda 1 Nisan 2010 tarihinde yapılan Ekonomi Koordinasyon Kurulu toplantısında “Sosyal Yardım Sisteminin İstihdam ile Bağlantısının Kurulması ve Etkinleştirilmesi Eylem Planı” kabul edilmiştir. Bununla birlikte Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile ASPB arasında 17.02.2012 tarihinde imzalanan işbirliği protokolünde; İŞKUR tarafından belirlenen çalışabilirlik kriterlerine uygun olmak üzere; sosyal yardım başvurusu yapan, sosyal yardım alan, Aile ve Sosyal Destek Danışmanları tarafından yapılan saha incelemeleri sonucunda belirlenen kişilerin İŞKUR’a yönlendirilmesi ve bu kişilere İş ve Meslek Danışmanları tarafından rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesi öngörülmüştür (KSGM, 2012).

Sosyal Destek Programı (SODES): 2008 yılında uygulanmaya başlanan SODES, dezavantajlı bölgelerimizin beşeri sermayesini güçlendirmek ve toplumsal bütünleşme sürecine destek olmak amacıyla bu bölgelerdeki göç, yoksulluk ve işsizlik gibi sorunların ve değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara kısa sürede karşılık vermeyi hedefleyen bir sosyal kalkınma programıdır. Program; istihdam, sosyal içerme ve kültür-sanat-spor olmak üzere üç bileşenden oluşmaktadır (Kalkınma Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, 2013, s. 20). SODES projeleri ile istihdam edilebilirliğin artırılması, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha fazla katılmalarının sağlanması, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler yoluyla bölgedeki çocuk, genç ve kadınların kendilerini daha iyi ifade etmelerine katkı verilmesi hedeflenmektedir. SODES’in kapsadığı nüfus kesimleri, özellikle yoksulluk ve sosyal imkânlarla erişimde sıkıntı yaşayan; çocuklar, gençler, kadınlar, işsizler, yoksullar, göç etmişler ve kentlerin gece kondu bölgelerinde yaşayan birey ve gruplardır. (Kalkınma Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, 2013, s. 20).

Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM): Projenin amacı; kadınların sorunlarının farkına varmalarına, tanımlamalarına ve çözümü için inisiyatif kullanabilmelerine fırsat yaratmak; kadınların kamusal alana daha fazla katılımını ve kamusal hizmetlerden daha fazla yararlanmasını sağlamak; kadın istihdamını ve kadın girişimciliğini artırmak; kadını güçlendirerek fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak/cinsiyet dengeli kalkınma sürecini başlatmak ve bu yolla yerel koşullara uygun, katılımcı toplum kalkınması temelli tekrarlanabilir model/modeller geliştirmektir (GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, 2010, s. 38-39).

Kadın Kooperatifleri: Sosyal, ekonomik ve kültürel olanaklardan yararlanamayan, daha önce hiç evlerinden çıkmamış kadınlar, artık kooperatiflerde buluşmakta, okul öncesi çocuk eğitim hizmetleri sunmakta, engelli çocukları için öğrenme merkezleri açmakta, doğal ürünler, hediyelik eşya, el sanatları, kuru gıda ihracatı, lokanta işletmeciliği, ev pansiyonculuğu gibi ortaklaşa ekonomik girişimlerde bulunmakta, kadınlara yönelik eğitim çalışmaları yapmakta, danışmanlık vermekte, meslek edindirme ve beceri kursları düzenlemektedirler. Bugün bu kooperatiflerin çatısı altındaki binlerce kadın hem kendileri ve hem de çevreleri için yaşamı yeniden üretmekte, kaynaklarını çok büyük ölçüde kendileri yaratarak, çok ciddi boyutlarda toplum yararına çalışmalar yürütmektedirler. Son olarak Kadın Kooperatifleri İletişim Ağını oluşturmuş ve Kadın Kooperatifleri Birliği kurmak üzere girişimlerini başlatmış 70 Kadın Kooperatifi, 20.000'den fazla kadına ulaşmaktadır (Kadın Emegini Değerlendirme Vakfı ve Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı, 2010).

Mikro Kredi: İlk kez Muhammed Yunus tarafından geliştirilen mikro kredi sistemi 2006 yılında kendisine Nobel Ödülü'nü kazandırmıştır. Mikro kredi ilk Bangladeş'te başlayıp tüm dünyaya kısa zamanda yayılmıştır. Ülkemize gelmesi ise 2003 yılında Diyarbakır milletvekili Aziz Akgül tarafından Diyarbakır'da uygulanmasıyla başlamıştır.

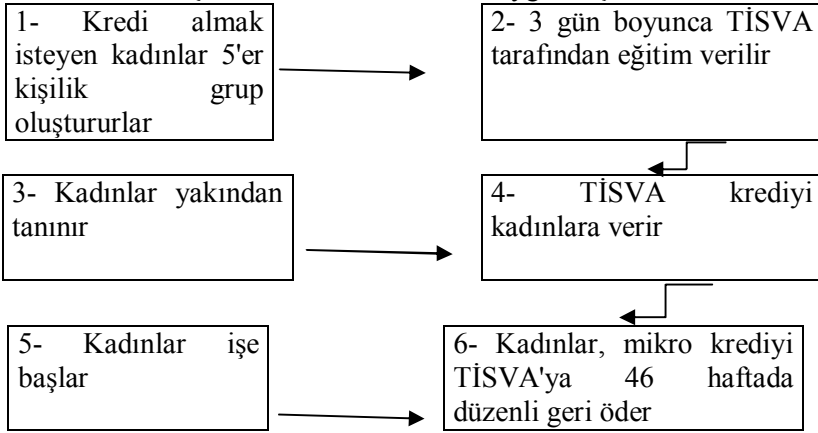
Mikrokredi, bir mikro finansman kuruluşunca bir mikro girişimciye, isini geliştirmesi amacıyla verilmiş olan kredidir. Mikro kredi genellikle işletme sermayesi ihtiyacının karşılanması, hammadde ve malzeme alımı, imalat için gerekli sabit teçhizatın alımı gibi amaçlarla verilmektedir. Sıklıkla şu örnek verilmektedir; mikro kredi sistemi vasıtasıyla kişiye yemesi için bir balık verilmez. Ona nasıl balık tutulacağı da öğretilmez. Ancak bunların ötesinde, yoksulun balık tutmak için bir ağ veya kayık kiralaması veya alması sağlanır. İnsanların yaradılışında bir kabiliyetlerinin olduğunu kabul eden küçük kredi sistemi, insanlardaki atıl kapasitenin açığa çıkarılmasında

önemli bir rol oynamaktadır. Ortaya çıkarılan bu atıl kapasite ile içinde buldukları yoksullukları bir nebze olsun asılabilmektedir (Dündar, 2007, s. 2).

Mikro Kredinin Türkiye’de Uygulanışı ve Yorumlanması

Mikro krediyi, ek bir gelir elde etmek, kendi işini kurmak ve geçimini sağlamak isteyen kadınların çeşitli faaliyetleri yapmak kaydıyla (tarım, hayvancılık, el işi, esnafılık faaliyetleri vb.) mikro kredi yetkililerinden belirli bir süre karşılığı alınan para olarak nitelendirebiliriz. Bu para mikro kredi uzmanları tarafından verilen çeşitli eğitimler, çeşitli bilgi aktarımları ve her türlü bilgi desteğini kapsamaktadır. Mikro kredi almak için, öncelikle 5 er kişilik guruplar oluşturulur. Bu 5 kişi birbirlerine kefil olurlar. Bu kişiler herhangi bir iş kolunda faaliyet göstermeleri ve bu faaliyetleri verilen kredi ile gerçekleştirmeleri beklenir (Ekonomiye Kadın Gücü, 2012).

Şekil 1 - Mikro Kredinin Uygulanışı

Kaynak: Ekonomiye Kadın Gücü, 2012.

Gelir getirici bir faaliyete başlamak isteyen 5 ihtiyaç sahibi kadının bir araya gelmesiyle süreç başlar. TİSVA, yapılmak istenen iş ve mikro kredi süreçleriyle ilgili gerekli bilgilendirme ve eğitimi verir. İlk kez başvuranlar, ilk yıl için 100 ile 1000 lira arasında kredi alır. 1 yıl vadeli verilen kredisini düzenli ödeyenlerin limiti ikinci yıl 2 bin liraya kadar çıkar. Sonraki yıllarda meblağ katlanarak artar. Her hafta TİSVA'nın saha tahsildarları tarafından yapılan ziyaretler sonucunda, girişimci kadınlar aldıkları krediyi; %15 hizmet bedeli (Vakfın personel ve işletme giderleri ile Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini kapsamaktadır) ile beraber 46 haftada haftalık taksitlerle geri öder (Ekonomiye Kadın Gücü, 2012). Mikro kredinin geri

ödeme işlemleri her hafta TİSVA'NIN saha tahsildarları tarafından yapılan ziyaretler sonucunda, girişimci kadınlar aldıkları krediyi; %15 hizmet bedeli (vakfın personel ve işletme giderleri ile banka ve sigorta muameleleri vergisini kapsamaktadır) ile birlikte geri ödeme işlemi yapılmaktadır (Ekonomiye Kadın Gücü, 2012).

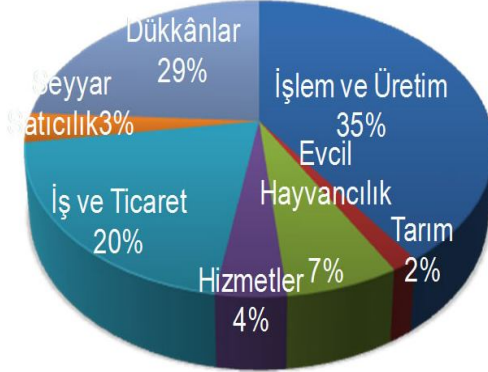
Kredi almış olan bir kişi 26. haftadan sonra yeniden kredi başvurusu yapabilir. Bu durumda, önceden almış olduğu kredinin geride kalan miktarı tahsil edilir. Mikro kredi başvurusunu müteakip en fazla 2 hafta içinde verilir. Mikro kredi alan kişinin, krediyi aldığı hafta içinde mutlaka yapması düşünülen gelir getirici faaliyet için kullanılması gerekir (www.icev.org.tr, E.T: 02.12.2014). Kredi alan kadınların geri ödedikleri miktarlar yeni üyelere kredi vermek için kullanılmakta ve istedikleri takdirde kendi kumbara hesaplarına aktarmaktadırlar. Ve Mikro kredi kullanacaklar istedikleri zaman biriken bu paraları çekebilir ya da kredi borçlarını ödeyebilirler. (www.icev.org.tr, E.T: 02.12.2014). Bazı illerde bu taksitler 25 TL ve üzerine çıkabilmektedir. Bu oranlar alınan kredi miktarıyla doğrudan ilişkilidir.

Türkiye’de Mikro Kredi ve Mikro Kredi Veren Kuruluşlar

70’li yıllarda ilk olarak Bangladeş’te başlayan Grameen Bank mikro kredi uygulaması Türkiye’de 2003 yılında İstanbul’da düzenlenen bir konferansla tanıtılıp ilk olarak Diyarbakır’da uygulamaya konulmuştur. İstanbul’da düzenlenen bu konferansa başta Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve dönemin İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu’nun katılımlarıyla gerçekleşen konferans diğer katılımcılarla birlikte Prof. Muhammad Yunus’un yakın çalışma arkadaşlarından olan ve Yunus’unda ifade ettiği üzere “çok fedakar çalışan insanlardır” dediği Grameen Bank ve Grameen Trust yöneticilerinden Prof. H.I Latifee, Nurjahan Begum ve Lamia Morshed’in de katılımıyla gerçekleştirilmiştir (Akgül, 2010, s. 90).

İl Özel İdaresi Kanununun 6’ncı maddesinin (a) bendinde, İl Özel İdaresinin görev ve yetkileri arasında yoksullara mikro kredi verilmesinin de yer alması nedeniyle, bu kanunun söz konusu maddesinin özellikle pozitif ayrımcılık içerecek şekilde kadın yoksulluğunu azaltmaya yönelik olarak 81 il valilikleri tarafından uygulanmasının kadınların ekonomik açıdan güçlendirilmesi, yoksulluğun ortadan kaldırılması, kadınların kendilerine olan özgüven ve saygılarının artması ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi bakımından büyük önem taşıdığı hususunu içeren yazı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne İçişleri Bakanlığı’na gönderilmiştir. (KEİG, 2012, s. 38).

Şekil 2 - Türkiye’de Mikro Kredinin Sektörel Dağılımı

Kaynak: <http://www.israf.org/>, E.T: 26.12.2014

Şekil 2’de Türkiye’de mikro kredi kullanan kadınların hangi sektörlerde çalıştıkları gösterilmektedir. Bu dağılımda % 35’lik bir dilimle en fazla mikro kredi kullanan kadınlar işlem ve üretim sektöründe faaliyet vermektedir. Bunu takiben %29’luk bir kısmı dükkanlarda hizmet edip, %20’lik bir kısmı ise çeşitli iş ve ticaretle uğraşmaktadır. Bunu %7 ile hayvancılık, hizmet sektörü %4, seyyar satıcılıkta %3 ve tarım sektöründe %2’lik bir pay almıştır.

Türkiye de Kadına Yönelik Temel Mikro Finans Kuruluşları

Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı (KEDV) Maya Mikro Ekonomik Destek İşletmesi Modeli: MAYA Haziran 2002’de Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı’nın (KEDV) bir iktisadi işletmesi olarak kurulmuştur. Amacı, küçük çaplı bir iş yapmakta olan dar gelirli kadınlara, bu işlerini geliştirebilmeleri ve ekonomik hayata aktif olarak katılabilmeleri için küçük miktarlarda borç para vermektir. Maya Türkiye’nin ilk mikro kredi kurumudur. Merkezi İstanbul’da olan MAYA, operasyonlarına 1999 depreminden en çok etkilenen illerimizden biri olan Kocaeli’nde başlamış, Kocaeli’nde ilk kredileri Ağustos 2002’de, İstanbul’da Haziran 2003’te, Düzce’de Ağustos 2004’te, Sakarya’da da Kasım 2005’te vermiştir. 31 Aralık 2008 itibariyle toplam 1585 aktif üyesi vardır. 2013’e kadar toplam 8497 adet kredi verilmiştir. Verilen kredilerin toplam meblağı 7 milyon TL’yi geçmiştir (KEDV, 2014).

Türkiye Grameen Mikro Kredi Programı (TGMP) Modeli: Türkiye Grameen Mikro Kredi Programı Aziz Akgül tarafından kurmuş ve ilk olarak Diyarbakır’da faaliyete başlamıştır. Bu programın dünya çapında öncüsü ise Muhammed Yunus’tur. Ve ilk olarak Bangladeş’te uygulamaya konulup kısa sürede birçok ülkeye yayılmayı başarmıştır.1998 yılında Ankara’da faaliyetlerine başlayan Türkiye İsrافی Önleme Vakfı, yoksul kadınların kendi kendilerine gelir getirici faaliyetlerde bulunması maksadıyla 2003 yılından itibaren Türkiye Grameen Mikrofinans Programı’nın da çalışmalarını yürütmektedir (TİSVA, 2012, s. 1).

Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG)- HSBC Bankası İşbirliği Modeli: İbrahim Betil öncülüğünde kurulan Toplum Gönüllüleri Vakfı, kadınların aile ekonomisine destek sağlamaları halinde, bu sadece kadınların ekonomik hayata katılmasıyla kalmadıklarını, çocukların eğitimine de ciddi katkılar sağladıklarını vurgulayarak kadınlar için geçici eğitimler (on günlük) verilmesi kararı almışlardır. Eğitimler sonunda kadınların girişim için manevi yönden hazır oldukları fakat iş için gereken paranın olmaması sebebiyle herhangi bir faaliyette bulunamadıklarının anlaşılması üzere Samsun 19 Mayıs Üniversitesi’nde öğrenim gören TOG üyesi 5 gönüllü öğrencinin Bangladeş’e mikro kredi hakkında bilgi almak için göndermek isteseler de siyasi nedenlerden gönderememişlerdir (Sanyer, 2007).

Güneydoğu Anadolu Projesi Girişimci Destekleme ve Yönlendirme Merkezi Kadın Girişimciliği Projesi (GAP-GİDEM): GAP-GİDEM Projesi; 1997 yılında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (BMKP) ve GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP BKİ) tarafından yürütülen “Güneydoğu Anadolu Sürdürülebilir İnsani Kalkınma Programının alt-projelerinden birisi olarak başlatılmıştır. Beş yıl boyunca BMKP ve GAP BKİ tarafından finanse edilen projeye, 2002 yılından itibaren Avrupa Komisyonu mali destek sağlamaya başlamıştır (Özar, 2005, s. 5).Kadın Girişimciliği Projesi, bölgede kadın girişimciliğini geliştirmeyi hedeflemektedir. Başka bir deyişle, kadınların başında buldukları işletmelerin sayısının artırılması, kadınlar için istihdam yaratılması, kadınların finansal hizmetlere erişimlerinin sağlanması ve gelir düzeylerinin yükseltilmesi hedefler arasındadır (Ecevit, 2007, s. 24).

T.C. Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Teşvik Fonu Sosyal Riski Azaltma Projesi: 29.05.1986 günlü, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Yasası ile; yoksul durumda bulunan vatandaşlar ile Türkiye’ye kabul edilmiş veya gelmiş olanlara yardım etmek, sosyal adaleti pekiştirici önlemler olarak gelir dağılımında adaleti sağlamak, sosyal

yardımlaşma ve dayanışmayı güçlendirmek için, T.C. Merkez Bankasında Başbakanlığa bağlı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kurulmuştur. Fon gelirlerinin dağıtımı, Fon Kurulu tarafından yapılmakta; Kurul kararları Başbakanca onaylandıktan sonra yürürlüğe konulmaktadır (Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu, 2006, s. 4).

Fon, zaman içinde yapılan yasal düzenlemelerle; yüksek öğrenim öğrencilerine burs verilmesi, sosyal güvenceden yoksun hastalar ile yoksul asker ailelerinin tedavi ve ilaç bedellerinin karşılanması, özürülülerin her türlü tedavi giderleri ile fonksiyon kazandırıcı araç ve gereç bedellerinin ödenmesi, terör eylemlerinde can ve mal kaybına uğrayanlara yardım yapılması, şehit çocuklarının öğrenim masraflarına katkıda bulunulması gibi görevleri de üstlenmiştir. Sonraki yasal düzenlemelerle; yoksul asker ailelerinin tedavi ve ilaç bedellerinin ödenmesi Milli Savunma Bakanlığına; yükseköğrenim öğrencilerine burs verilmesi Kredi ve Yurtlar Kurumuna; yeşil kartlı hastaların tedavi giderlerinin karşılanması ise Sağlık Bakanlığına devredilmiştir (Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu, 2006, s. 4).

Türkiye’de Mikro Kredi Örnekleri

Diyarbakır İli Örneği: Türkiye’de Grameen bank’a bağlı olarak ilk Diyarbakır’da başlayan mikrokredi uygulaması 2014 yılına gelindiğinde yaklaşık 150 bin yoksul ve dar gelirlili kadına ulaşan program kapsamında 320 milyon TL kredi dağıtmıştır. Programın Kahramanmaraş’taki uygulaması, Avrupa Konseyi’ne sunulan 600 proje arasında Avrupa Birliği ödülüne layık görülmüştür (TGMP, 2015, s. 27-28). Adaman ve Bulut’un (2007, s. 103, 106) Diyarbakır’da yaptıkları çalışmada, kredi kullanarak aileye gelir getirmeye başlayan kadınlardan küçük bir kısmının hayatında önemli değişimler olmuş, ataerki aile yapısı yavaş da olsa çözülmeye başlamış ve kadınların aile içi statüsü yükselmiştir. Ancak pek çok kadın toplumsal koşullar ve aile içi kurallar gereği aldıkları krediyi olduğu gibi kocalarına teslim etmektedir. Gelir getirici iş yapsalar da, kadınların gündelik hayatında hiçbir değişim olmamıştır. Kadınların çoğunlukla ev-içi üretimlerinin ürünlerini satma işlevini de kocalar ya da babalar üstlenmektedir. Yani piyasaya açılma ve pazarlama noktasında kadın kesinlikle geri konumdadır (Balkız ve Öksüz, 2013, s. 9).

Bursa İli Örneği: Mikro kredi uygulaması Bursa ilinde ilk olarak 2008 yılında kullanılmaya başlanmıştır. 05.01.2015 tarihi itibariyle 5421 (aktif + pasif) adet üyeye sahiptir. Geçim kaynağının temeli ticaret ve tekstil ürünleri üzerine olan Bursa halkı mikro kredi uygulamasında da bayanların tercih ettikleri temel sektörleri oluşturmaktadır. Çeyiz ürünlerinde de hatırı sayılır

bir faaliyet gösteren mikro kredi kullanıcıları, ekonomik bağımsızlıklarını kazanarak hem kendilerini hem de buldukları bölgenin gelişerek kalkınmasına olanak sağlamışlardır (Tekin, 2015).

Manisa İli Örneği: Mikro Kredi Manisa Şubesi, hizmetlerini Manisa Merkez, Salihli ve Turgutlu ilçelerinde 38 mahallede en az 5'er kişiden oluşan 129 gruba verirken, aktif 500, toplamda ise 1000 üyeye hizmet vermektedir. Maksimum 750 TL ile başlayan kredi oranları, üyelerin yıllarını doldurmaları ile birlikte 4 katına kadar ulaşabiliyor. Mikro Kredi Manisa Şube Müdürü Neşe Güler, üyelerin 1.yılın sonunda yapmış oldukları düzenlemeler ile birlikte almış oldukları kredi tutarlarının ilk kredi tutarları olan 1000 TL'nin 4 katına kadar çıktığının bilgisini verdi. Neşe Güler, mikro kredi imkânlarından yararlanan kadınların sektörlere göre oranlarının el işi ürünlerin üretilmesini kapsayan İşlem-Üretim sektörünün yüzde 41 ile en büyük payı aldığını belirterek, iş ve ticaret oranının yüzde 22, işlerini büyüterek vergiye tabi olanlardan dükkan açmış olanların yüzde 24'lük bir orana sahip olduklarını söylemiştir(Manisa Haber Gazetesi, 2012).

Mersin İli Örneği: Mersin ilinde girişimcilerin çoğunlukla belli alanlarda toplanma eğilimi göze çarpmaktadır. Yoksullar İçin Mikrokredi Projesi (YİMİK) ve Maya üyesi kadınların da yürüttükleri işlerin birbirine benzer olması ya da benzer işlerin başka kadınlarca da yapılma ihtimalinin yüksekliği kadınların gelir artışını sınırlamadaki nedenlerden biridir. Yürütülen işler genellikle dikiş, nakış, örgü gibi işler ya da hazır malların satılmasıdır. Bunun önüne geçebilmek için yürütülen çalışmalara bakıldığında Maya'da buna yönelik bir hizmet sunulmazken, YİMİK'te İş-Kur ve Halk Eğitim Merkezleri ortaklığıyla farklı sayılabilecek alanlar olan süs bitkileri yetiştiriciliği, 0-3 yaş çocuk bakıcılığı, sıcak-soğuk mutfak kursları gibi çalışmalar olmuştur. Ancak düzenlenen kursların kadınları farklı işlere yönlendirebilmesi mümkün olmamış, kursların ardından bu alanlarda istihdamın sağlanamamış olması kadınların mevcut işlerini devam ettirmelerini zorunlu kılmıştır. Dünyadaki uygulamalarda da verilen eğitimlerin çoğunlukla iş geliştirmeye yönelik olduğu, kadınların yürütmeyi planladıkları işler dışında bir yönlendirme olmadığı görülmektedir (Baltacı, 2011'un 119).

Van İli Örneği: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın himayesinde gerçekleşen, Turkcell ve Türkiye İsrافی Önleme Vakfı (TİSVA) iş birliğiyle hayata geçirilen "Ekonomiye Kadın Gücü Projesi" de bunlardan biridir. Projenin 1 yıl önce yapılan tanıtımında Turkcell, Van'da girişimci kadınlara ulaşmak üzere TİSVA şubesi açılacağını ve bunun için 400 bin TL

bağışladığını açıklamıştı. 1 Nisan 2013'te aktif hale gelen Van TİSVA Şubesi aracılığıyla 217 girişimci kadına ulaşılmıştır. İş kurmak ya da iş büyümek için ihtiyaç duydukları mikro kredileri teslim alan kadın girişimciler, depremden sonra sarsılan ekonomik düzenlerine yeniden kavuşlardır (Türkiye Gazetesi, 18.10.2013). Van ilinde mikro kredi faaliyetleri bakkal, tuhafiyeye, el iş, hayvancılık, terziilik, tarım, sanayi ve ticaret gibi pek çok alanda faaliyet göstermektedirler.

Eskişehir İli Örneği: 2007 yılında Eskişehir'de faaliyete başlayan mikro kredi uygulaması ilk olarak 15 kişiyle başlamış ve 2014 yılının sonuna doğru TGMP verilerine göre bu sayı 598 kişiye yükselmiştir. Mikro kredi verilmesi nedeniyle Eskişehir Sivil Yerel Oluşum Platformu (ESYO) binasında bir tören düzenlendi. Törende konuşan Türkiye İsrافی Önleme Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı ve Diyarbakır Milletvekili Aziz Akgül, ülke genelindeki 14'üncü şubeyi Eskişehir'de açtıklarını söyledi. Türkiye İsrافی Önleme Vakfı Mütevelli Heyeti Başkan Yardımcısı ve AK Parti Eskişehir Milletvekili Nedim Öztürk de projenin Eskişehir'de daha çok kişiye hizmet edeceğini, ancak bunun için biraz zamana ihtiyaç olduğunu kaydetti. Vali Kadir Çalışıcı da sosyal problemlerin çözümünün zor olduğunu belirterek, projenin bu tür problemleri çözmek için önemli bir adım olduğunu bildirdi. Ailelerin çoğunun erkeklerin sorumsuzluklarından dolayı dağıldığı ifade eden Vali Çalışıcı, " Odunpazarı Belediye Başkanı Burhan Sakallı da, projenin ihtiyaç sahiplerine istihdam sağlamayı amaçladığını belirterek, kredi kullanan kadınların ürettiklerini satabilecekleri bir merkez oluşturacaklarını kaydetti (Kuru, 2007).

Trabzon İli Örneği: Trabzon'da mikro kredi uygulaması başlamadan önce kadınlara yönelik meslek edindirme kursları düzenlenmiş ve biçki-dikiş, nakış, kazaziye, hasır örücülük, hat ve teship, fotoğrafçılık ve aşçılık gibi çeşitli alanlarda yaklaşık olarak 600 bayanın meslek sahibi olmasına vesile olmuştur.

Trabzon'da başlatılan mikro kredi projesinden kadınlar yoğun olarak ilgi göstermekte ve Trabzon Belediyesi, İŞ-KUR ve Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ortaklaşa başlatılan meslek edindirme kursları sonucu başarılı olan katılımcılara sertifikaları verilip mikro kredi uygulamasına başlatılmıştır. Trabzon Belediyesi ile Trabzon Valiliği ve Türkiye İsrافی Önleme Vakfı'nın işbirliğiyle yürütülen mikro kredi uygulamasıyla 2012 yılına kadar 710 kişiye toplam 790 bin TL kredi kullanılmış, 15 kişi mikro krediyle işyeri sahibi olmuştur (Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, 2012).

Niğde'nin Genel Ekonomik Konumu Ve Anketlerin Yorumlanması ***Araştırmanın Önemi***

Ülkemizde kadınların istihdam olanaklarını geliştirmek ve kadınlara kendi işlerini kurmaları amacıyla 2003 yılında mikro kredi uygulaması başlamıştır. Bu uygulama kadınlara yönelik kendi işlerini kurma ve var olan işlerini geliştirme imkanı sağlamaktadır. Mikro kredi uygulaması özellikle yüksek eğitim almamış ve çalışmayan bayanlar arasında daha çok tercih edilmektedir. Bu da kadınların istihdama katılımını arttırmakla ve ailelerinin geçimine katkı sağlamaktadır.

Niğde, İç Anadolu Bölgesinin güneyinde yer alan, temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan, sanayi ve turizm sektöründe ilerleyen bir ildir. İl genelinde gelir düzeyi düşük olan ailelerin kadın üyeleri mikro kredi uygulaması ile hem kendi gelirlerini elde etmekte hem de ailelerine ekonomik olarak katkı sağlamaktadırlar. Niğde genelinde kredi alan kadınlarla ve ilk kez yapılması bu çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Niğde ilinde 2008 yılından itibaren var olan mikro kredi uygulamasının incelenmesi ve ne ölçüde başarılı olup olmadığının tespitinin yapılmasıdır. Bu tespitin sonucunda SWOT Analizinin yapıp, zayıf yönlerinin ve tehditlerinin tespit edilmesi ve bunların en az düzeye indirgenmeye çalışılmasıdır.

Araştırmanın Yöntemi

Araştırma Niğde ilinde mikro kredi kullanan 765 kadından (Nisan 2014) rastgele seçilmiş 110 kadın ile anket çalışması yapılmıştır. Her anket 31 adet çoktan seçmeli soru cevaplandıktan sonra SPSS 16,0 sürümünde yorumlanmıştır. Anket çalışması ile mikro kredi kullanan kadınların niçin kredi aldıkları, kredi alınmadan önce ve aldıktan sonra aile gelirlerinde artış, mikro kredinin ne ölçüde başarılı olduğu ve mikro kredi ile ilgili karşılaşılan ekonomik ve sosyal sorunlar üzerinde durulmuştur. Çalışmamızda ayrıca kredi kullanan kadınlar ve mikro kredi görevlileriyle görüşülmüş ve görüşleri alınmıştır. Bununla birlikte Kadın Statüsü genel Müdürlüğü ve Türk İstatistik Kurumu'ndan mail yöntemi ile bilgi alınmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Mikro krediyle ilgili yapmış olduğumuz çalışmada bir takım sınırlamalarla karşılaşmıştır. Kadınlardan bazılarının gelirlerini bildirme hususunda çekincemeler yaşanmıştır. Ayrıca anketlerin doldurulduğu sırada mikro kredi görevlilerinin o ortamda bulunması kadınların mikro krediyle ilgili

karşılaşmış oldukları ekonomik sorunları bildirmekte kararsız davranmalarına ve herhangi bir hata yapmaktan endişe duymalarına sebep olmuştur. Anketleri doldurma döneminin bahar mevsimine denk gelmesi bağ-bahçe gibi uğraşların başlaması ve okulların açık olması sebebiyle kredi kullanan kadınlara ulaşımın sınırlı olması sebebiyle 110 kişiye anket uygulanabilmiştir. Ayrıca bazı kadınların anket şıklarının seçimlerinde kararsız kalmaları ve hangisinin kendisine daha yakın olduğuyula ilgili karar vermede sıkıntı yaşamalarına neden olmuştur. Anket doldurma görevi mikro kredi veren görevlilerinin anket yapan kişilere güvenmeleri konusunda teminat vermeleri nedeniyle herhangi bir güven sorunu yaşanmamıştır.

Niğde'nin Ekonomik Yapısı: Coğrafi konumu sebebiyle, önemli yollar üzerinde bulunması Niğde'yi önemli bir noktaya taşımaktadır. Niğde, sanayi ve turizm açısından gelişmiş olan illere komşudur fakat onlarla hemen hemen aynı şartlara sahip olmasına rağmen aynı oranda bir başarıya sahip olamamıştır. Bu sebepten ötürü temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılık faaliyetleri olmuştur. Fakat son yıllarda birçok bakanlığın uygulamaya koyduğu çeşitli politikalar, yerel yönetimin desteği, çeşitli sanayicilerin; iş adamlarının ve sivil toplum kuruluşlarının destekleriyle her alanda yavaş ama sağlam her alanda ilerleme gösteren Niğde gelecek için oldukça umut verici bir konumda bulunmaktadır. Eğitim açısından da önemli bir yere sahip olan Niğde Üniversitesi hem ilin eğitim seviyesini arttırırken, aynı zamanda birçok sektörün gelişmesinde lokomotif görevi üstlenmiştir. Bununla birlikte çevresinde yer alan birçok önemli olan dağlar çok önemli madenleri barındırmakta ve ticaretin gelişmesine olanak da sağlamaktadır.

Anketlerin Yorumlanması

Tablo 1 - Katılımcının Mesleği

	<i>Frekans</i>	<i>(%)</i>
Ev Hanımı	93	85,3
Emekli	2	1,8
İşçi	2	1,8
Çiftçi	1	0,9
Esnaf	7	6,4
Satış Elemanı	1	0,9
Pazarlama	2	1,8
Total	108	99,1
Kayıp	1	0,9
Toplam	109	100,0

Tablo 1’de mikro kredi kullanan kadınların meslekleri ve bu mesleklerin yüzdelik değerleri yer almaktadır. Tabloda anketimize katılan kadınların %85,3’ünü oluşturan 93 kadın ev hanımıdır. Esnaflık yapan kadın sayısı 7 kişi olup %6,4’tür. Bir işte çalışıp emekli olan kadın sayısı, işçi olarak çalışan kadın sayısı ve pazarlama ile uğraşan kadın sayıları eşit olup 2 kadındır ve % 1,8’lik dilime karşılık gelmektedir. Çiftçilik ve satışla uğraşan kadın sayısı ve eşine yardımcı olan kadın sayısı 1 adet olup % 0,9’a karşılık gelmektedir.

Tablo 2 - Katılımcının Sosyal Güvencesi

	<i>Frekans</i>	<i>(%)</i>
SSK	58	53,2
BAĞ-KUR	27	24,8
EMEKLİ SANDIĞI	4	3,7
Sosyal Güvencem Yok	3	2,8
Yeşil Kart	13	11,9
Babasının-Oğlunun Üstüne	2	1,8
Total	107	98,2
Kayıp	2	1,8
Toplam	109	100,0

Tablo 2’de mikro kredi kullanıp anketimize katılan kadınların sosyal güvenceleriyle ilgili verilere yer verilmiştir. Buna göre anketimize katılan mikro kredi kullanıcılarının % 53,2’si 58 kişiyle SSK güvencesindedir. Kadınların %24,8’i 27 kişiyle BAĞ-KUR kapsamında yer alırken, %11,9’u yeşil kart sahibidir. Yine bu kadınların % 3,7’si 4 kişiyle Emekli Sandığına üyeyken, %2,8 ile 3 kişinin sosyal güvencesi bulunmamaktadır. Ayrıca %1,8 ile 2 kadın ise babası veyahut oğlunun üzerinde faydalanmaktadır. Sosyal güvenceye sahip olan kadınların büyük bir çoğunluğu eşlerini sosyal güvenliklerinden faydalanmaktadırlar.

Tablo 3 - Katılımcının Mikro Kredi Almasının En Önemli Sebebi

	Frekans	(%)
Ev Geçindirmek ve Evin Çeşitli İhtiyaçlarını Karşılama İçin	32	29,4
Eşimin İşlerine Yardımcı Olmak İçin	19	17,4
Kendine Ait Bir İşletmenin Olmasının	4	3,7

İstenmesi		
Var Olan Bir İş Kolunun Sürdürmek, Devam Ettirmek İçin	17	15,6
Çocuk, Torun veya Diğer Bir Akrabayı Okutmak İçin	7	6,4
Gelir Elde Etmek İçin	30	27,5
Toplam	109	100,0

Tablo 3’de mikro kredi kullanıcılarının kredi alma sebepleri verilmiştir. Buna göre mikro kredi almalarının temel sebebi evlerini geçindirmek ve evleriyle ilgili çeşitli ihtiyaçların karşılanması olmuştur. Bu maddeye %29,4’lük bir oranla 32 kadın onay vermiştir. Kadınların diğer bir çoğunluğu %27,5’lik bir kısmı 30 kişiyle ikinci sırada yer almıştır. Üçüncü sırada %17,4 ile 19 kişinin eşlerinin işlerine yardımcı olmak için mikro krediyi tercih etmişlerdir. 17 kadın %15,6’lık bir oranla var olan bir iş kolunun sürdürmek ve geliştirmek amacıyla kredi kullanmıştır. Kadınların %6,4’lük bir kısmı çocuk, torun veya diğer bir akrabayı okutmak için, %3,7’lik bir kısmı ise kendine ait bir işletmenin olmasını istemekte ve bu doğrultuda çalışmaktadır.

Mikro kredi kullanan kadınlar kendi çaplarında bir şeyler üretip pazarlamaya çalışmakta veyahut hazırlanmış olan ürünleri pazarlamaktadır. Bunu kimi zaman bireysel olarak küçük çapta yaparken, kimisi ise kendilerine ait dükkan vb. mağazalarda satmaktadır. Dükkan ve mağazalarda yapılan satışlar Niğde ilinde bireysel üretim ve satışlara nazaran daha düşüktür. İl genelinde yaşayan kadınlar çoğunlukla eş-dost, konu komşusuna ve yakın çevresine çoğunlukla sipariş usulü satış yapmaktadır.

Tablo 4 - Katılımcının Mikro Kredi Almadan Önceki Ailelerinin Aylık Geliri

	Frekans	(%)
0-499 TL	2	1,8
500-750 TL	22	20,2
751-1001 TL	62	56,9
1002-1252 TL	6	5,5
1253-1502 TL	8	7,3
1503 TL ve Üzeri	9	8,3
Toplam	109	100,00

Tablo 4’te mikro kredi kullanıcılarının kredi almadan önceki ailelerinin aylık geliri verilmiştir. Buna göre kadınların aylık geliri çoğunlukla 751-1001TL arasındadır. Bu gelir grubunda %56,9 ile 62 kişi yer almaktadır. Kadınların % 20,2’si 22 kişiyle 500-750TL arasında ailesinin aylık geliri olduğunu vurgulamıştır. Anketimize katılan mikro kredi kullanan kadınların % 8,3’lük bir oranla 9 kişi 1503 TL ve üzeri gelir elde etmektedir. Yine anketimize katılan kadınların %7,3’ü 8 kişiyle 1253-1502 TL arasında gelire sahip iken %5,5’lik 6 kişilik bir kısmı 1002-1252 TL arasında bir gelir sahiptirler. %1,8’lik bir orana sahip olan 2 kişi 0-499 TL arasında bir gelire sahiptir.

Tablo 5 - Katılımcının Mikro Kredi Aldıktan Sonraki Ailesinin Aylık Geliri

	<i>Frekans</i>	<i>Oran</i>
500-750 TL	17	15,6
751-1001 TL	52	47,7
1002-1252 TL	21	19,3
1253-1502 TL	6	5,5
1503 TL ve Üzeri	13	11,9
Toplam	109	100,0

Tablo 5’ de mikro kredi alıp anketimize katılan kadınların kredi aldıktan sonra aile geçimlerinin ne kadar arttığını göstermektedir. Buna göre en düşük gelir grubu 500-750 TL arasındadır. Bir önceki tablomuzda en düşük gelir grubu 0-400 TL arasında yer alırken mikro krediyi aldıktan sonra en düşük gelir grubu 500-750 TL arasına yükselmiştir. Bu grup 17 kişi ile %15,6’lık bir dilimi oluşturmuştur. En fazla yoğunluğun bulunduğu grup %47,7’lik bir oranla 52 kişinin bulunduğu 751-1001 TL arası gelire yükselen grup olmuştur. 1002-1252 TL grubunda %19,3 ile 21 kişiye, 1503 TL ve üzeri grupta %11,9 ile 13 kişiye yükselirken 1253-1502 TL grubunda ise azalma meydana gelip 8 kişiden 6 kişiye düşmüş oransal olarak %7,3’ten % 5,5’e düşmüştür.

Gelir artışı ilgili olan tablolarımız dikkate alındığında genel olarak rakamsal bazda bir artış dikkat çekmektedir. Fakat kredi alan kadınların çoğu kendi işlerinde ya da ihtiyaçları doğrultusunda kullandıkları için ve krediyi alırlmaz hemen ertesi hafta krediyi geri ödemeye başlamaları alınan paraların gerekli şekilde kullanma imkanlarını oldukça daraltmaktadır. Bunla beraber üretilen malların pazarlanamaması konusunda sıkıntılar da yaşanmakta bu da

gelir artışını istenen şekilde olmasını engelleyen unsurlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 6 - Katılımcıların Geçimlerini Sağladıkları Bireyler

	<i>Frekans</i>	<i>(%)</i>
Anne ve Babadan Yalnızca Biri	5	4,6
Çocuklarım	81	74,3
Torunlarım	1	,9
Bakmak Zorunda Olduğum Kişi Yok	17	15,6
Kocam, Annem ve Çocuklarım	1	0,9
Babaanne ve Çocuklarım	1	0,9
Annem ve Çocuklarım	1	0,9
Torun ve Çocuklarım	1	0,9
Kayınvalide ve Kayınpeder	1	0,9
Toplam	109	100,0

Tablo 6 da mikro kredi alan kadınların bakmak zorunda oldukları bireyler gösterilmiştir. Buna göre kadınların % 74,3'ü 81 kişi ile sadece çocuklarına bakmaktadır. Hatta mikro kredi almalarındaki asıl sebep onların çeşitli ihtiyaçları için para kazanmak olduğunu vurgulamışlardır. Bu kadınlardan 5'i %4,6'luk oranla anne veya babalarından yalnızca birine bakarken 1'er kişi % 0,9'luk bir oranla torunlarına, eşi, annesi ve çocuklarına, babaannesini ve çocuklarına, anne ve çocuklarına, torun ve çocuklarına, kayınvalide ve kayınpederine bakmaktadır. Bu bakım işleri eşleri ve bazı kadınların çocuklarının destekleriyle sağlanmaktadır. Anketimize katılan 17 kadının çeşitli nedenlerden ötürü bakmak zorunda olduğu kişiler yoktur. Bu nedenlerden birkaçı şu şekildedir:

Bazı kadınların çocuklarının henüz olmaması; anne, baba veya her ikisinin bakıma muhtaç olmaması ya da başka kardeşleri tarafından bakılması; çocuklarının evlenmesi ve kendi ihtiyaçlarını karşılar durumda olmaları sıralanabilir.

Tablo 7 - Katılımcıların Mikro Kredi İle İlgili Karşılaşmış Oldukları Ekonomik Sorunlar

	<i>Frekans</i>	<i>(%)</i>
Kredi Kullanmam Konusunda Gerekli Eğitimin Verilmemesi	9	8,3
Kredinin İhtiyaçlar Konusunda Kullanılamaması	6	5,5
Verilen Kredi Miktarının Yetersiz Olması	21	19,3
Kredi İle Üretilen Ürünlerde Pazarlama Sorunlarının Yaşanması	18	16,5
Geri Ödeme İşlemleri Yapılırken Taksitlenme Kolaylığının Yetersiz Olması	16	14,7
Mikro Kredinin Geri Ödenmesinde Hizmet Bedeli Oranlarının Yüksek Olması	33	30,3
Toplam	103	94,5
Cevapsız	6	
Toplam	109	100,0

Tablo 7’de mikro kredi alan kadınların kredi ile ilgili karşılaşmış olduğunuz ekonomik sorunlara yer verilmiştir. Buna göre mikro kredi kullanan kadınların en sık karşılaştıkları sorun %30,3 ile 33 kişinin cevap verdiği mikro kredinin geri ödenmesinde faiz oranlarının (hizmet bedeli) yüksek olması şıkkıdır. Bunun sebebi kadınların geçimlerini zorlukla sağlamaları, istedikleri satışı yapamamaları gibi çeşitli sebeplerdir.

Kadınların en sık karşılaştıkları ikinci sorun % 19,3 oranı ile 21 kişinin cevap verdiği “verilen kredi miktarının yetersiz olmasıdır”. Buna cevap vermelerindeki asıl sebeplerden biri üretip satan kadınların ihtiyaçları için yeterli olmaması, mikro kredi miktarından kadınların geneli memnundur. İstedikleri takdirde kredi miktarını arttırabileceklerini söyleyen kredi kullanıcılarından bazıları ödemekte zorlandıkları için kredi miktarını arttırmak istemezken ancak kendilerine uygun şartlarının sağlanıp ödeyebilme imkânlarının kolaylaştırılması ve bazı kadınların normal karşıladıkları fakat olmasa daha memnun olacaklarını bildirip hizmet bedelinin azaltılmasını istemektedirler. Ayrıca üyelerden bazıları istedikleri vakit istedikleri kadar kredi çekemediklerini, kredi için beklediklerini ve bundan biraz rahatsız olduklarını da vurgulamışlardır. Çünkü kadınlar iş için gerekli olan malzeme vs. ihtiyaçlarını karşılamaları için istedikleri tarihte ve istedikleri miktarda krediye ulaşmayı istemektedirler.

Kadınlardan bazıları alınan hizmet bedelinin olmasını normal bulmaktadır. Çünkü yapılan hizmetin bir bedelinin olması normalken, bankalardan bir kredi alındığında daha yüksek bir faiz (hizmet bedeli) ödeyeceklerini söylemektedirler. Ayrıca banka faizlerine güvenmediklerini de eklemiştir. Mikro kredi alan kadınların karşılaştıkları 3. sorun kredi ile üretilen ürünlerde pazarlama sorunlarının yaşanmasıdır. Bu soru % 16,5 ile 18 kişi tarafından anketimizde cevaplanmıştır. Fakat bu sorunla karşılaşan kadın sayısı daha fazladır. Özellikle el işi üretip kendi imkânlarıyla satmaya çalışan kadınlar, çoğunlukla sipariş usulüne göre çalışmakta ve ürünleri çevresine ve çevresinin yardımcılarıyla diğer bireylere satmaktadırlar.

Mikro kredi alan kadınların karşılaştıkları 4.sorun geri ödeme işlemleri yapılırken taksitlenme kolaylığının yetersiz olmasıdır. Bu maddeyi 16 kişi seçerek % 14,7'lik bir oran oluşturulmuştur. Anketimize katılan kadınların bazıları haftalık olan düzenli ödemelerin aylık olmasını istemektedirler. Kredi alan kadınların % 8,3'lük bir oranla 9 kişi kredi kullanımı konusunda gerekli eğitimin verilmediğini savunurken, alınan kredinin ihtiyaçlar konusunda kullanılamaması ise %5,5 ile 6 kişi tarafından cevap verilmiştir. 6 kişi ise tam net bir cevap verememiştir.

Tablo 8 - Katılımcıların Mikro Krediyi Ne Zamandan Beri Kullandıkları

	Frekans	(%)
0-6 Ay	9	8,3
7-12 Ay	9	8,3
1,5 Yıl	2	1,8
2 Yıl	20	18,3
3 Yıl	13	11,9
4 Yıl ve Üzeri	56	51,4
Toplam	109	100,0

Tablo 8'de mikro kredi kullanan kadınların mikro krediyi ne zamandan beri kullandıklarını göstermektedir. Tabloya göre mikro kredi kullanan kadınların %51,4'ü 56 kişiyle 4 yıl ve üzeri süredir kredi kullanmaktadırlar. 4 yılın üzerinde kredi kullanan kadınları bazıları mikro kredinin Niğde iline ilk geldiği günden itibaren kredi kullanmaktadırlar. Kadınların %18,3'ü 20 kişiyle 2 yılı doldurmuş veya doldurmak üzere iken %11,9'u 13 kişiyle 3.yılı doldurmuşlardır. 0-6 ay ve 7-12 ay arasında %8,3 ile 9'ar kişi kredi alırken 2 kişi ise % 1,8 ile 1,5 yıldır kredi kullanmaktadırlar.

Tablo 9 - Katılımcıların Mikro Kredi Uygulaması Ne Kadarlık Bir Süre Zarfında Olumlu Sonuç Aldıkları

	<i>Frekans</i>	<i>(%)</i>
İlk 3 Ay İçerisinde	34	31,2
4 - 7 Ay Arasında	35	32,1
8 - 11 Ay Arasında	20	18,3
12 - 15 Ay Arasında	4	3,7
16 Ay ve Üzeri	4	3,7
Henüz Olumlu Sonuç Almadım	12	11,0
Toplam	109	100,0

Tablo 9’da kredi kullanan kadınların mikro kredi uygulaması ile hangi süre zarfında olumlu sonuç aldıkları gösterilmiştir. Tabloya göre kadınlar en fazla %32,1 ile 35 kişi 4 - 7 ay arasında mikro krediden olumlu sonuç alabildiklerini söylemişlerdir. Kadınlar 2. olarak % 31,2 ile 34 kişinin cevap verdiği ilk 3 ay içerisinde olumlu sonuç alırken, 3. olarak %18,3 ile 20 kişinin cevap verdiği 8 - 11 ay arasında olumlu sonuç almıştır. Ayrıca kadınların %11,0’i 12 kişi ile henüz sonuç alamazken, %3,7’lik bir oranla 4’er kişi 12 - 15 ay arasında ve 16 ay ve üzeri bir sürede gerçekleşmiştir.

Tablo 10 - Katılımcıların Mikro Krediyi Kullanarak Ürettikleri Ürünler

	<i>Frekans</i>	<i>(%)</i>
Sebze, Meyve, Reçel, Süt, Süt Ürünleri, Yöresel Tatlar vb. Tarım Kaynaklı Ürünler	18	16,5
Oya, Örgü, Dikiş-Nakış, çeyizlik Ürünler vb. El Emegi Gerektiren Ürünler	56	51,4
Lokanta, Kafe İşletmeciliği vb. Hizmet Odaklı Ürünler	17	15,6
Eşimin Var Olan İşine Katkı Sağlıyor	2	1,8
Makyaj Malzemesi –Kozmetik	5	4,6
Ürün Satış – Pazarlama	9	8,3
Ürün Temizliği	1	0,9
İş Gelişimi	1	0,9
Toplam	109	100,0

Tablo 10’de mikro kredi kullanan kadınların hangi işlerde çalışıldığı ve hangi grup ürünlerin satıldığını göstermektedir. Tabloya göre kadınların %51,4’ü 56 kişi el emeği gerektiren ürünler (oya, örgü, dikiş-nakış, çeyizlik ürünler vb.) satmaktadır. Kadınların % 16,5’i 18 kişi ile tarım kaynaklı ürünler (sebze, meyve, reçel, süt, süt ürünleri, yöresel tatlar vb. tarım kaynaklı ürünler) üretip satarken yine bu kadınların %15,6’sı 17 kişi ile hizmet sektöründe hizmet odaklı ürünler (lokanta, kafe, işletmeciliği vb.) üretmektedir. Kadınların % 8,3’ü 9 kişiyle ürün satış – pazarlama işi yapmaktadır. Bu iş yapılırken kadınlar daha çok çevrelerine ve yakın dostlarına satışı gerçekleştirirken, %4,6’sı 5 kişi ile makyaj malzemeleri ve kozmetik ürünler satarak geçimlerini sağlamaktadır. Anketimize katılan kadınların % 1,8 ‘i eşimin var olan işine katkı sağlarken, % 0,9’u 1’er kişi ile temizlik ürünleri satışı ve var olan işinin gelişimi için çalışmalar yapmaktadır.

Tablo 11 - Katılımcıların Mikro Kredi Uygulaması Hakkındaki Düşünceleri

	<i>Frekans</i>	<i>(%)</i>
Mükemmel	54	49,5
Güzel	47	43,1
Fena Değil	7	6,4
Kötü	1	0,9
Toplam	109	100,0

Tablo 11’de çeşitli vakitlerde kredi alan kadınların mikro kredi uygulaması hakkındaki düşüncelerine yer verilmiştir. Buna göre kadınların %49,5’i mikro kredi uygulamasının mükemmel olduğunu düşünürken, %43,1’i ise 47 kişiyle güzel bir uygulama olduğunu savunmuşlardır. Buna karşın %6,4’ü 7 kişiyle orta derecede beğenirken 1 kişi ise mikro kredi uygulamasını kötü bulmaktadır.

Tablo 12 - Katılımcıların Mikro Kredi Desteğini Almamış Olsalardı Şu An Yapıyor Oldukları Şeyler

	Frekans	(%)
Çalışmayacaktım	30	27,5
Banka Kredi vs. Yardımlarla İşimi Geliştirecektim	6	5,5
İş Arayacaktım	15	13,8

Devlet Tarafından Verilen Çeşitli Yardımlar	1	0,9
Her Hangi Bir Şey Yapmazdım	7	6,4
Yaptığım İşte Devam Ederdim	2	1,8
Ürünlerini Kendi İmkânlarıyla Satacaktı	1	0,9
Biraz Sıkıntı Çekerdim	1	0,9
Çalışacaktım	46	42,2
Toplam	109	100,0

Tablo 12’de mikro kredi alan kadınların mikro kredi almadıkları takdirde neler yapacaklarıyla alakalı verilere yer verilmiştir. Buna kadınların %42,2’si 46 kişiyle daha önce çalıştıklarını ve mikro kredi almasalar bile çalışmaya devam edeceklerini söylemişlerdir. Anketimize katılan kadınların %27,5’i 30 kişi ile kredi almadıkları takdirde çalışmayacaklarını ifade ederken, %13,8’i 15 kişiyle daha önce çalışmadıklarını ve kredi almasalar iş arayacaklarını söylemişlerdir. Kadınların %6,4’ü 7 kişiyle her hangi bir şey yapmayacaklarını, %5,5’i 6 kişi işlerini genişletmek için banka kredisi vs. yardımlara başvuracaklarını söylerken, %1,8’i 2 kişi ile yaptığı işe devam edeceğini söylemiştir. Anketimize katılan kredi kullanıcılarının %0,9’u 1’er kişiyle devlet tarafından verilen çeşitli yardımlara başvuracağını, diğer 1 kişinin ürünlerini kendi imkânlarıyla satacağını ve diğer 1 kişi ise biraz sıkıntı çekeceğine değinmiştir.

Tablo 13 - Katılımcıların İhtiyaçlarını Karşılama Mikro Kredi Etkili Olup Olmaması

	<i>Frekans</i>	<i>(%)</i>
Çok Etkili	34	31,2
Etkili	53	48,6
Fena Değil	12	11,0
Orta	7	6,4
Kötü	1	0,9
Çok Kötü	1	0,9
Toplam	108	99,1
0	1	0,9
Toplam	109	100,0

Tablo 13’de mikro kredi kullanan kadınların aldıkları kredinin ihtiyaçlarını karşılamada etkili olup olmadığı sorulmuştur. Tabloya göre anketimize katılan kadınların %48,6’sı 53 kişiyle mikro kredinin ihtiyaçlarını

karşılımda etkili olduğunu savunmuşlardır. Bu kadınların %31,2'si 34 kişi mikro kredinin ihtiyaçları karşılansında çok etkili olduğunu savunurken, 12 kişi % 11,0 ile fena olmadığını, 7 kişi %6,4 ile mikro kredinin orta seviyede olduğunu ve 1'er kişi % 0,9 oranıyla kötü ve çok kötü olduğunu vurgulamıştır.

Tablo 14 - Katılımcıların Mikro Krediyi İşleri Dışında Bir Amaç İçin Kullanmak Zorunda Kalıp Kalmadıkları

	<i>Frekans</i>	<i>(%)</i>
Sağlık Giderleri	1	0,9
Çeşitli Ev Harcamaları	54	49,5
Doğum, Nişan ve Düğün Harcamaları	4	3,7
Acil Durumlar	7	6,4
Kullanmadım	29	26,6
Arkadaşa / Akrabaya / Tanıdığına Yardım	1	0,9
Tarım İhtiyaçlar (Bahçe, Tarla Vb.)	5	4,6
Borç Ödeme	3	2,8
Çocuk İhtiyaçları	3	2,8%
Ev İhtiyaçları	1	0,9
Toplam	108	99,1
Kayıp	1	0,9
Toplam	109	100,0

Tablo 14'de mikro kredi kullanan kadınların kullandıkları krediyi işleri dışında bir amaç için kullanıp kullanmadıkları sorulmuştur. Buna göre alınan kredileri kadınların % 49,5'i 54 kişiyle evin çeşitli ihtiyaçlarını karşılamışlardır. Kadınların %6,4'ü 7 kişi acil durumlar için kullanılırken, %4,6'lık oran ile 5 kişi tarımsal ihtiyaçlar için harcama yapmıştır. Ayrıca %3,7 ile 4 kişi doğum, nişan ve düğün harcamalarına, % 2,8 ile 3'er kişi borç ödemek için ve çocukların ihtiyaçları için kullanılırken, %0,9 ile 1'er kişi sağlık giderlerine, ev ihtiyaçlarına ve arkadaşına/ akrabaya/ tanıdığına yardım etmek amacıyla kullanmıştır. Anketimize katılan % 26,6 ile 29 kişi işi dışında hiçbir şekilde kullanmadığını söylerken, 1 kişinin anketi yorumlanamamıştır. Mikro kredi kullanan kadınların bazıları mikro krediden aldıkları paraların işlerine kullanıp arta kalan kısmından iş dışı işlere

harcarken, bazı kadınlar ise işlerini sürdürmekle birlikte kredileri ihtiyaçları doğrultusunda kullanmışlardır.

Niğde’de kadın yoksulluğunu azaltmada mikro kredi uygulamasının SWOT Analizi

SWOT Analizi, yapılmış olan bir çalışmada, o çalışmanın güçlü (S) ve zayıf (W) yönlerin; fırsat (O) ve tehditlerinin (T) tespit edilip ortaya çıkan sonucun değerlendirilmesidir. Bu bağlamda mikro kredi kullanan kadınlara uygulanan anket sonucunda, aşağıda tarafımızdan hazırlanan analiz verilmiştir.

<i>Güçlü Yönleri</i>	<i>Zayıf Yönleri</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Kadınların Mikro krediden oldukça memnun olmaları • Mikro kredi uygulamasının devam etmesini istemeleri • Mikro kredi personelinin sevilmesi • Başka bir bireye borçlanma yerine kredi almayı mantıklı görmeleri • Kredi kullanan kadınların çocuklarının gelişimine olumlu etkisi • Kadınların kendilerine olan güvenin artması, • Aile ilişkilerinin güçlenmesi • Kadınların kendilerini ailenin geçimine katkı sağlayan olarak görmesi • Üyelerin sorumluluk sahibi olması 	<ul style="list-style-type: none"> • Kredi kullanan kadınlardan alınan %15 oranında (hizmet bedeli)’nin yüksek olması • Kredi alan kadınların aile gelirleri istenilen düzeyde artmamıştır. • Mikro krediyle üretilen ürünlerin satışının yapılabilmesi için bir yerin (mekânın) olmaması • Mikro kredi merkezinden gönderilen ürünlerin kredi kullanan kadınlar tarafından satılamaması(pazarlama sorunu) • Kadınlar istedikleri vakit istedikleri kadar kredi çekememektedirler. Çünkü toplanan paraların bir kısmı kredi isteyenlere yeniden verilirken, bir kısmı ise kredi veren merkezin hesabına yatırılmasıdır. • Mikro kredi alan kadınların büyük bir çoğunluğu yanlarında birey istihdam etmemekte kendi hesaplarına çalışmaktadırlar. • Mikro kredi miktarının yetersiz olması, miktar arttıkça geri ödemenin zorlaşması • Geri ödeme işlemi sırasında

	<p>taksitlendirmenin yeterince kolay olmaması</p> <ul style="list-style-type: none"> • Düşük bir oran olmakla birlikte bazı kadınlar satamadıkları ürünlerden ötürü vicdan azabı çekmektedirler • Kredi alındıktan bir hafta sonra kredinin geri ödenmeye başlanması • Mikro kredi alan kadınları çoğunluğunun ev hanımı olması sebebiyle üretim, pazarlama konusunda yeterince bilgisinin olmaması ve tecrübe eksikliği • Kadınların büyük bir çoğunluğunun eşinden veya babasından sosyal güvencenin olması • Mikro krediyle istihdam edilen kadınların yarısından fazlası daha önce çalışmış ya da emekli olmuş kişilerin olması sebebiyle fazladan bir istihdam artışı olmamıştır. • Yeni bilgilerin istenilen düzeyde öğrenilememesi • Bazı üyelerin evde söz hakkında bir artışın olmaması • Gerekli tanıtımların yeterince yapılmaması • Mikro kredi kullanıcılarının büyük bir çoğunluğu Mikro Kredi Uygulaması İle elde ettiği kazançtan Kendine Ait Bir Mülk (Mal) Edinmemiştir.
<p><i>Fırsatları</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sosyal çevrelerinin genişlemesine olumlu katkı yapmış • Mikro kredi almak isteyenlerin sayısının gün geçtikçe artması 	<p><i>Tehditleri</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kredinin bazen amaç dışında kullanılması (ama üretim için de harcanyor) • Bazı kadınların aile ve çevreleri tarafından kınanmaları • Geri ödeme işlemi sırasında

<ul style="list-style-type: none"> • Mikro Kredi kullanan kadınların banka kredilerine güvenmemeleri • Kumbara sisteminin bulunması • Mikro kredi kullanan kadınların büyük bir çoğunluğunun 26-58 yaş aralığında aktif çalışabilecek bireylerden oluşması • Mikro kredi kullanıcılarının büyük bir çoğunluğunun mikro kredi hizmetini beğenmesi • Kredi kullanan kadınların çoğunluğu kendini Ailenin Geçimine Katkıda Bulunan olarak tanımlarken büyük bir mutluluk duymaları • Kadınlar eşlerinin kendilerine iyi davrandıklarını ve ailenin reisinin ve söz hakkının onlarda olmasını doğru bulmakta ve mutlu olmaları • Kadınların büyük bir çoğunluğu mikro krediyi diğer kadınlara severek tavsiye etmeleri 	<p>fazladan ödenen %15'lik payın faiz mi yoksa hizmet bedeli mi olduğunun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikro kredi kullanan kadınların çoğunun kalıcı bir meslekle uğraşmaması • Kendine Ait Bir İşletmenin Olmasının İsteyen ve işletmesi olan Kadınların sayısının oldukça düşük olması kadınların sürdürülebilir bir geçim kaynağı olma şansını oldukça düşürmesi • Aile bireyleri ile gerektiği şekilde ilgilenilememesi
---	---

Sonuç

Mikro kredi ülkemizde ilk kez KEDV tarafından 2002 yılında Kocaeli'nde uygulanmakla birlikte tezimizin konusu olan Grameen Mikrofinans Programı (TGMP)'nın Türkiye'de uygulanışı 2003 yılında Diyarbakır'da Aziz Akgül tarafından olmuştur. Bu uygulama Türkiye Grameen Mikrofinans Programı olup ülke genelinde 50.000 kişiyle en yaygın olan mikro finans programıdır. TGMP ile birlikte Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG)- HSBC Bankası İşbirliği Modeli, Güneydoğu Anadolu Projesi Girişimci Destekleme ve Yönlendirme Merkezi Kadın Girişimciliği Projesi (GAP-GİDEM), T.C. Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma

Teşvik Fonu Sosyal Riski Azaltma Projesi'nde mikro finans hizmeti vermektedir. Türkiye'nin yedi bölgesinde mikro kredi uygulaması düzenli bir şekilde devam etmektedir. Fakat Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde mikro kredi almaya daha yoğun bir ilgi görülmektedir. Bununla birlikte iş kolundaki çeşitlilik açısından diğer bölgeler daha aktiftir.

Niğde İç Anadolu bölgesinin güneyinde yer alan temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan; turizm, madencilik ve sanayi sektörlerinde her geçen gün kendini daha da geliştiren bir il olma konumundadır. Ayrıca Niğde Üniversitesi'nin varlığı da hem ekonomik hem de sosyal açıdan Niğde ilini olumlu bir şekilde etkilemiştir.

Çalışmanın amacı, Niğde ilinde yaşayan kadınların mikro kredi kullanarak ekonomik hayata katılımlarının incelenmesidir. İncelemeler neticesinde mikro kredi alan kadınların şehir istihdamına olan katkıları varsa eksik yönlerinin giderilmesi amacı güdülmektedir.

Çalışma Niğde'de mikro kredi üzerine anket yoluyla ve birebir görüşülerek yapılan ilk bilimsel çalışma olma özelliğini taşımaktadır. Bu çalışma yapılırken Niğde ilinde mikro kredi kullanan (Nisan 2014 itibarıyla) 765 kişi arasından rastgele seçilen 110 kişiyle birebir görüşülerek anket doldurulmuştur. Anketlerin doldurulmasından sonra SPSS 16,0 sürümünde yorumlanmıştır. Bununla birlikte mikro kredi yetkilileriyle çeşitli görüşmeler yapılmıştır.

Türkiye'de uygulanan mikro kredi sistemi TGMP'nin bilgilerine ve TGMP yetkililerince yapılan görüşmelere göre; birçok kaynakta belirtilenin aksine herhangi bir faiz alınmadığı, alınmış olan fazla ücretin ise hizmet bedeli adı altında %5'lik kısmı vergi olarak ve % 10'luk kısmı çeşitli ihtiyaçlarda kullanmak amacıyla ve paranın geri dönüşümü için kullanıldığı vurgulanmıştır. Çalışmamızda alıntılarımız bölümlerde hizmet bedeli faiz olarak bahsedilmektedir. Bunun sebebi çalışmaların orijinalliğine zarar vermeden diğer yapılan çalışmaların düşüncelerinden faydalanılmasıdır.

Mikro krediyle ilgili Niğde ilinde karşılaşılan bazı sorunlara şu şekilde çözüm önerileri getirilebilir:

- Mikrokredi kullanıcılarının bölge halkının ihtiyaçları doğrultusunda üretim yapıp pazarlaması
- Ürünlerin satılabileceği bir dükkân veya haftada 1-2 kez kadınların satış yapabilecekleri bir pazarının kurulması

- Üyelere düzenli bir şekilde üretim, pazarlama ve girişimcilik eğitimlerinin verilmesi
- KOSGEB, İŞ-KUR gibi kuruluşlarla anlaşarak girişimciliği arttırmak, üretmek ve istihdam sağlamak amacıyla çeşitli kurs ve teşviklerin verilmesi
- Mikro kredinin sadece iki ilçede değil diğer ilçelerde de faaliyet göstermesi
- Hizmet bedeli oranının düşürülerek az da olsa faiz görüntüsünden kurtarılması
- Sosyal güvencesi olmayan kadınlar için çalışmalarının karşılığı olarak sigorta uygulamasının olması
- Eşleri esnaf, çiftçi gibi işlerde çalışan kadınların eşleriyle birlikte ortak bir şekilde çalışmalarının teşvik edilmesi ve böylece eşlerin hem birbirlerine destek olmalarının sağlanması hem de belirli bir iş kolunda verimli bir şekilde çalışılmasına lanak verilmesi uygun olacaktır.

Kaynakça

- Baltacı, N. Ö. (2009). Türkiye’de Mikro kredi ve Basına Yansıması. Dönem Projesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu (2006). Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün Eylem Ve İşlemlerine İlişkin Araştırma Ve Denetleme Raporu, S. 2, <http://akgul.bilkent.edu.tr/ddk/ddk20.pdf>
- Diñçoflaz, N. J. (2009). Kentteki Kadının Yoksulluğu ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü’nün Kadın Yoksulluğuyla Mücadele Politikaları. Uzmanlık Tezi, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Sosyal Yardım, Ankara.
- Dündar Ozan, S. (2007). Mikro Finansman, Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Müdürlüğü, Kasım 2007, Ankara.
- Ecevit, Y. (2007). *Türkiye’de Kadın Girişimciliğine Eleştirel Bir Yaklaşım (Birinci Baskı)*. ILO Cataloguing in Publication Data, Ankara.
- Esenler Belediyesi Kadın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (t.y.). Proje Destek, Programları, web: <http://www.esenlersydv.gov.tr/destek.html>, 21.09.2014’de alınmıştır.
- GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (2010). GAP İdaresi Başkanlığı 2010 Yılı Faaliyet Raporu. <http://www.israf.org/>, E.T: 26.12.2014
- <http://www.skp.org.tr/wp-content/uploads/2012/05/Orhan-FevziG%C3%B Cmr%C3%BCk%C3%A7%C3%BCo%C4%9Flu.pdf>, 22.01.2015’de alınmıştır.
- Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı ve Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı (2010). Türkiye’de Kadın Kooperatifleri, web: <http://okul.selyam.net/docs/index-87952.html>, 12.12.2013’ te alınmıştır.
- Kalkınma Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği (2013). *Plan, Program, Yatırım Koordinasyon, Kalkınma Mayıs 2013*. Ankara: Kalkınma Bakanlığı Kütüphane, Yayın ve Arşiv Dairesi Başkanlığı.
- Keig (2012). Genelgenin Ardından İstihdamda Kadının Durumu Araştırması 12 İlde Kadın İstihdamını Artırma ve Fırsat Eşitliğini Sağlama Politika Sonuçlarının Değerlendirilmesi. *Kadın Emeği ve İstihdamı Girişimi Platformu*, Kasım 2012, İstanbul.
- Kuru, M. (2007). Eskişehirli 15 İhtiyaç Sahibi Kadın Mikro Kredi İle is Sahibi Olacak. (26 Eylül 2007). Zaman Gazetesi, Şehir Bölümü.
- Legislative Council Secretariat (2007), Causes of Women's Poverty, web:<http://www.legco.gov.hk/yr05-06/english/sec/library/0506fs07e.pdf>, 10.09.2014’de alınmıştır.

- Mikro Kredi'den 1 milyon TL (1 Ekim 2012). Manisa Haber Gazetesi, Ekonomi Bölümü, web: <http://www.manisahabergazetesi.com.tr/v2/haber-3820-MikroKrediden-1-milyon-TL.html>, 23.01.2015'de alınmıştır.
- Özdemir, G. (2009). Türk Kadınının Toplumsal Konumunun Gelişim Süreci. Sosyal Bilimler Metinleri, 03 / 2009, Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tekirdağ
- Sanyer, R. (25 Şubat 2007). Kredi Belki Küçük Ama Yaratacağı Fark Büyük. Radikal Gazetesi, Ekonomi Bölümü.
- Şimşek, M. (2008). Küreselleşen Dünya Kadının Ekonomik Konumu, Bursa: Ekin Yayınları.
- Tekin, G. (2015). Bursa'da Mikro Kredi Uygulaması. Bursa Mikrofinans Şubesi Yetkili Kişisi, 05.01.2015 tarihli telefon görüşmesi.
- Tisva (2012), Türkiye Grameen Mikrofinans Programı Bilgi Notu, TİSVA Mikrofinans Merkezi TGMP Genel Müdürlüğü, web: <http://israf.org/indir/bilgi-notu2012.pdf>, 10.01.2015'de alınmıştır.
- Topgül, S. (2013). Türkiye'de Yoksulluk ve Yoksulluğun Kadınlaşması. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 14(1), 277-296.
- Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği (2012). Trabzon Belediyesi,
- UNPAC (2014). What are the causes of women's economic inequality?. web: <http://www.unpac.ca/economy/whatcauses.html>, 31.08.2014'de alınmıştır.
- Ünlütürk Ulutaş, Ç. (2009). Yoksulluğun Kadınlaşması ve Görünmeyen Emek, *Çalışma ve Toplum*, 2(21), 25-40.
- Yunus, M. (2003, 9-10 Haziran), Mikro Kredi ile ilgili konuşması. Mikro kredi Vasıtasıyla Yoksulluğun Azaltılması Uluslararası Konferansında bildiri olarak sunulmuştur, İstanbul.